

GRUPO ESPERANTISTA
"FIDO
KAJ
ESPERO"
VALLADOLID

GRUPO ESPERANTO VALENCIA
BIBLIOTEKO

SEPTIEMBRE-OCTUBRE
DIRECCION POSTAL: Apartado 119, 47080 VALLADOLID

Nº 142

EDITORIAL

Hace unos días ha aparecido en todos los periódicos españoles y extranjeros, la noticia del fallecimiento de Leonard BERNSTEIN, eminente director de orquesta y compositor de obras musicales, entre las que destaca "West Side Story". El, que durante toda su vida había viajado por el mundo y hablaba diversos idiomas, especialmente el inglés, creía en la utilidad de una lengua común para todos los hombres.

Bernstein decía: "Es una idea fácil, muy simple, pero no ha sido posible hasta ahora porque todas las grandes naciones pugnan por adjudicarse el privilegio de imponer su idioma como lengua universal. Sin embargo, se ha de encontrar una vía hábil para que todo el mundo se pueda comunicar verbalmente". Y aún iba más allá puesto que a su juicio, la ONU debería de promulgar una ley, a nivel mundial, de modo que todos los habitantes del planeta pudieran estudiar un lenguaje común para poderse entender con los demás. El comparaba el idioma con la música que también es internacional.

No es Bernstein un caso aislado entre los hombres eminentes que han pensado en la necesidad de un idioma común. Desde Luis VIVES en el siglo XVI, que ya pensó que en el momento de la desaparición del latín sería magnífico que existiera una sola lengua que pudieran hablar todos los hombres, han sido muchos los filósofos, escritores y aún políticos que se han manifestado a su favor.

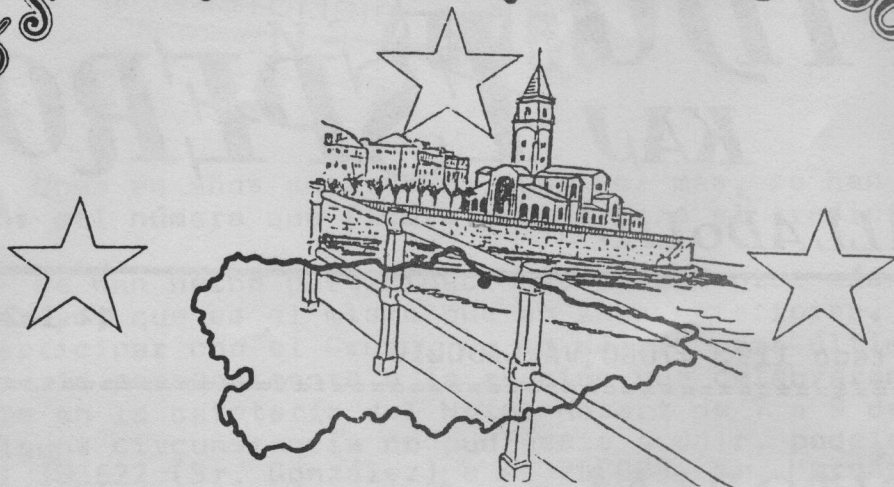
DESCARTES y COMENIUS veían la necesidad de una lengua común más fácil que todas las conocidas. VOLTAIRE, MONTESQUIEU, FOURIER veían que la comunicación entre los pueblos era cada vez mayor y defendieron una lengua universal. LEON TOLSTOI destacaba la facilidad del Esperanto, al leer una gramática y varios artículos en este idioma, y el Papa PIO X también recomendó su uso.

Pero como el propio Dr. ZAMENHOF decía.. "para que una lengua sea mundial, no es suficiente denominarla como tal" sino que ha de verse su utilidad hablándola. Por eso, nosotros esperantistas, debemos practicar y para ello, os recordamos que ya que es fiesta el día 1 de noviembre, nos reuniremos el día 8, jueves, en la cafetería del Hotel Mozart de 7 a 9, para charlar y vender la lotería de Navidad al que lo desee, pues deseamos que este año tengamos suerte en ella.

Os esperamos.

3ª ASTURA ESPERANTO-KONGRESO

Gijón 12-14 Oktobro 1990

Unu el la plej agrablaj kaj interesaj travivaĵoj por ĉiu esperantisto estas la partopreno en esperantista kongreso. La nunjara Astura Kongreso de Esperanto havis ĉiujn necesajn elementojn por ke ĝi estu vere neforgesebla por la departoprenantoj.

Jam la 11-a de Oktobro, grupeto de kvar membroj de nia Grupo vojaĝis al Gijón por partopreni la Kongreson. En tiu tago, ili ricevis la kongresan dokumentujon enhavante, krom diversajn turismajn broŝurojn, ekzempleron de "Astura Bukedo", kolekto de asturaj verkoj en esperanta -- traduko.

La sekvanta tago, post la kutimaj salutoj inter la ĉeestantoj venintaj el la diversaj partoj de Hispanio, okazis la malfermo de la kongreso, kie, post la bonvenigaj vortoj de la Prezidanto de la O.K. S-ro Mulas, prelegis esperantlingve pri "Ĉu nova homa rajto?", la rajto je komunikado", S-ro Antonio Alonso, Prezidanto de H.E.F. Post komuna tagmanĝo okazis kunveno kie la asturaj grupoj informis pri iliaj aktivaĵoj kaj salutis la reprezentantoj de diversaj Grupoj tien alvenintaj. Nome de "Fido kaj Espero" salutis la Sekretario S-ro Hernández. Per bunta kaj varia folkloro prezentado de asturaj kantoj kaj dancoj, en la teatro de la Ateneo Jovellanos, kiu entuziasmigis la ĉeestantojn, finis la tiutaga programo.

La 13-an, inter alie, ni devas elstari la unuan parton de la esperantlingva prelego de S-ro Miguel Fernández (tradukinto de García Lorca) pri la temo " Sur la spuroj de García Lorca " kiu elokvente kaj majstre rakontis al ni pri la unua parto de la vivo de la fama hispana poeto. La prelego kiu altiris la emociatan atenton de la ĉeestantoj estis ornamita per recitaĵoj kaj kantoj bazitaj ĉefe en tekstoj de García Lorca. Post la tagmanĝa paŭzo, ni ekskursis al la ĉirkaŭaĵoj de Gijón, vizitante la antaŭan laboran Universitaton, nun Politeknikon, kie oni montris al ni la Kapelon kaj la Teatron, kaj aliajn naturajn vidindaĵojn. Fine, ni estis abunde regalitaj per la tipa " espiĉa " kiu ĝojigis ĉiujn korojn. Gaje ni revenis al la kongresejo por aŭskulti la dokumentitan prelegon de nia kunsocietano D-rino Urueña, kiu prelegis hispanlingve pri "El Esperanto y el Nuevo Orden Mundial de la Información".

Kiel ĉio en la vivo, ankaŭ la Astura Kongreso venis al sia fino, -- kaj tio okazis dimanĉe la 14-an de Oktobro, kie post Diservo en Esperanto en Parohejo proksima al la strato Esperanto, ni denove ĝuis aŭskultante S-ron Fernández Martín, kiu rakontis al ni, la duan parton de sia tre interesa kaj altnivela parolado pri la vivo de García Lorca. Per adiaŭaj kaj dankaj vortoj de la Prezidanto de la O.K. kaj de la -- Prezidanto de H.E.F., finis la 3-a Astura Kongreso de Esperanto.

La entuziasmo kaj sindonemo de niaj Gijon-aj amikoj faris ke ni ĉiuj ĝuis tre interesan kongresprogramon, tiel labore kiel amuze.

L. Hernández

KIU ESTIS LA UNUA ESPERANTISTO EN HISPANIO

Ne estas dubo pri la fakto ke la unua hispana esperantisto estis sinjoro Joaquín de Arce y Bodega, en Madrido. Li estis ĉefa - bibliotekisto en la Senato (hispanlingve: "bibliotecario mayor"). Lia nomo aperas en la Tutmonda Jarlibro Esperantista de 1.905 kiel profesoro kaj loĝanta en Baja de San Vicente 60.

En la "Historio de Esperanto" de Privat, oni diras ke la unuan lernolibron D-ro Zamenhof sendis al diversaj societoj. Lingvistoj kaj aŭtoritatuloj el diversaj landoj ankaŭ ricevis ĝin.

Mi supozas ke Sinjoro Arce ricevis la broŝuron de D-ro Zamenhof kiel estrarano de iu volapukklubo. En Málaga estis vigla klubo volapukista al kiu apartenis kiel ano profesoro José Rodríguez Huertas, samprovincano ol sinjoro Arce.

Kiam S-ro Arce atente tra legis la unuan lernolibron de D-ro Esperanto, tiel entuziasmiĝis ke li mem instigis S-ron Rodríguez -- Huertas skribi lernolibron por hispanoj, jam en la jaro 1.890-a.

La volapuka klubo en Málaga entuziasme esperantiĝis laŭ konfeso de la aŭtoro mem en la antaŭparolo de "Gramática, ejercicios y diccionario de la Lingua Internacia de Doktoro Esperanto" eldonita en Málaga 1.890, presejo Cebrián.

El la menciita antaŭparolo mi kopias kelkajn liniojn...." kiam ni renkontis tiun ĉi novan lingvon de bonegaj kondiĉoj de simpleco kaj kun plej bona ebleco de sukceso ol volapuk, ni estis la unuaj por malhisi nian flagon kaj konvinke aliĝi sub la stantardo de Esperanto kiu simbolas laŭ nia humila vidpunkto la plej rapida kaj sekura efektiviĝo de la progreso kia ni deziras".

Estus tre interesa ke iu esperantisto el Madrido aŭ Málaga serĉus datojn pri ambaŭ pioniroj de Esperanto en nia lando.

La Hispana Societo por propagando de Esperanto estis fondita laŭ leĝe la 1-an de februaro 1.903-a por la arbara inĝeniero Ricardo - Codorniu.

(Informo de Hispana Esperanto-Muzeo. Sant Pau d'Ordal)

PER ESPERANTO
TRA LA MONDO

Nº 46956

Como en años anteriores, una vez más, se han adquirido varios décimos del número que figura arriba para el tradicional sorteo de Navidad.

Se han hecho participaciones de 100 pts. más el correspondiente donativo, que es el mismo que en años anteriores. Todos cuantos deseéis participar con el Grupo, no lo dejéis para última hora, y a ser posible acudid personalmente a la reunión que celebraremos el día 8 de noviembre en la cafetería del Hotel Mozart de 7 a 9 de la tarde. Por si, por alguna circunstancia no pudiéseris acudir, podeis llamar por teléfono al 333622 (Sr. González) o al 260086 (Sr. Hernández) para concretar la forma de conseguir la Lotería.

Grupo de Esperanto
G.V. Fernando el Católico
46008 VALENCIA

Grupo Esperantista
Apartado 119
47080 VALLADOLID

